

GAZETA

FRANCOSESI FANESI.

Valoarea sa de vanzare este de 12.500 lei pe an. Se publica pe saptamana, adica Marti si Sambata. Valoarea sa de vanzare este de 10 lei pe an. Se publica pe saptamana, adica Marti si Sambata.

Pentru un an costă 7 l. pe un an, pe si anu pe un an 14 l. m. c. Se prescrie la tot Anu Imperatorului, cum si la tot anu anu 50. m. c. Pentru tot anu pe un an 4 l. m.

Partea Oficioasa.

Nr. 7583 1852.

INSCINTIARE.

Da órace pasportele de arme de categoria 1 si 2 ce pentru anulul presentu 1853 seau impartita din partea e. r. comandai militare-districtuare a Sibiiului cu finea anulului curentu esse din valóre pentru viitoriu, asia se provóca toti cei ce locuiescu in tinentulu acestei cetati, si au neamene pasporte de a intrebui arme, de categoria 1 si a 2, ca pelunga depunerea tassei pun'acum indatinata, sa si renóiescu pasaele pentru anulul viitoriu 1854 celu multu pana la finea anulului curgatoriu la D. Iude supr. comunalu Johan de Albrichsfeld, séu sa si predee pasaele cele vechi dimpreuna cu armele pana la numitulu terminu la același Domnu Iude cu atata mai neamenatu, caci voreare va amana terminulu acesta se va trage ca unu accu-dictoriu de arme cu asprimea legii martiale.

Brasiovu 12 Decembre.

Magistratulu.

Partea Neoficioasa.

CATEVA AIEPTARI IN PRIVINTIA TEATRULUI ROMANESCU.

Foile acestea in viatia lor de 15 ani isi redicara mai adeseori glasulu lor in favórea teatrului nationalu romanescu; este de prisosu a mai repeti, ca oricandu facura densele acésta, sub numire de teatru nu sciura se inteléga altuceva, decatu o scóla a moralei, a cultivarei si inavutirei de limba si a euratirei de prejudetie si scalcieturu incuibate in societatea omenésca pe la noi ca si pe la tóte natiunile, iara scandalulu si efrontari'a se nevoira a o bate si alunga de pe scena. Cu tóte acestea foiloru nóstre li se dede ocaziune multu mai rara a corbi despre teatrulu nationalu, decatu au doritu ele cu totu dreptulu. Pe candu in capitalele tieriloru vecie intre anii 1832—1837 teatrulu romanescu naintase la atatu, ca pe lunga celu frantioseacu séu italianu se represente si elu de dóe ori pe septemana, pe atunci, adicadela 1833 pana in 1836 abia se facu la Blasiu celu dintelu inceputu fragedu prin unu profesor si unu clericu, carii din o mica colepta de 160 fcm. capuira ceva decoratiuni ce se lucrara la Sibiiu si junimea din Liceu se puse in stare de a representa cate 1—2 piese pela serbatorile naserii Domnului. La 1838 se facura tocma asemene inceputuri in Brasovu. In amendóe aceste locuri poporate de romani simpaticile in favórea teatrului s'au manifestatu mai preste totu spre alu in curagia, iara nu sapre alu subpasa. Cu tóte acestea teatrulu nationalu nu a fostu in stare de asi asigura viitorulu seu nicairi in Ardealu. In Brasovu pana la revolutiune intr'unu anu vedeai teatru romanescu in alti doi elu disparea cu totulu. Din vara a 1852 se forma in Brasovu o societate de unii diletanti, carii se insarcinara din buna voia a representa celu putinu 12—16 piese. Aceeasi pana acumu isi tinu parola: cumu o va pute tiné de aici inainte, este o intrebatiune inavoie de ase deslega.

Lucru fatalu! Teatrulu romanescu in Brasiovu mai la tóte reprezentatiunule este plinu, adica publiculu nu lipsesco. Totnai acelasu abia isi mai pote trage viatia. De unde se purcáda acestu reu atatu de stricaciosu mai virtosiu in privintia limbai. Experiintia ne da aici raspunsu acuratu.

Mai anteu de tóte lipsescu piesele dramatice: séu cu alte cuvinte: din 1—2 sute piese cele mai multe traduse si puține originale cate are romanulu pana astadi in limba sa cele mai puține sunt acomodate la adevératele cerintie si trebniintie, cumu si la acea stare a culturai intielesuale in care se afla publiculu nostru romanescu chiaru pela orasie si sate. Atatea comedii, farse si vodevile cate au tradusu

pana acumu mai virtosiu din francioseacu si care póte fi ca la publiculu francioseacu producu furóre, pentru romani sunt numai nesco sesaturi, frivolitati, miselii si—cumu le dieu pe turesesco, saraghiosii curi. Precumu partea lica a romanului, asia si apiritulu lui are trebniintia de unu nutrementu mai solidu, totuodata si mai coresponditoru la viciciunea fantasiei sale, prin urmare elu cere comedii, care fara a'i atinge si scandali catu mai puține simtialu moralu selu invietie cu placere, docendo delectet, — drama si tragedii, in care lupta patimeloru se ajunga la culme, crima insa totudeauna se remana umilita, infranta si pedepsita dupa meritu. — Intre adoveru Bucureseni si lasianii inea comiseru o eróre mare, canda spre a maguli pe publiculu suburbiiloru seóseru pe scena atatea vodevile, acci si farse de nimicu. Noi ce incepatori amu trebui se invetiinu dela anticii Eliu si dela Romani pana catre timpurile sulane inédeo: teatru mai rar, de macaru numai de 24 ori in unu; inea piesele cele mai clasice, studinte pans in fundu, appi si representate cu intrebuierea tuturorpu puteriloru din partea actoriloru. Ori asa ori nimicu. Noi romani nu avemu timpu de perdutu cu nimicu.

In lunga lipsa de auctori si tradusatori cu minte la totu aparacia de actori si mai virtosiu de actoritile inea nu este mai puține. Causale acestei lipse sunt totu acelea la voi pe care Gazeta Moldaviei le ennumara din parte a lor.

Tóte incercarile cate se facura pana acumu in Brasiovu, in Logosiu decadiura totu numai din susu aieptatele cause principale.

Si cu tóte acestea conditiuni tiessetur'a limbai nóstre cere dela noi cu tonu imperativa, ca neaparatu se facemu unu es si pentru teatru. Limb'a nóstra din ambonu se aude preararu, din tribuna niciodata; se resune macar uneori din scena, ca se incépa a crede si strainii ca romanulu inea scrie si — vorbe se si inea bine si frumosu. —

„Mesagerulu Sibianu“ (Sib. Bote), dupa ce impartasiesce buletinulu despre batalia marina dela Sinope in Asia mica, adauga urmatórele fórté importante:

„Asia, vedemu, ca reshoinulu ar fi inceputu a lua cea mai seriósa colóre. In giurulu Bucuresiloru se facu necontentitu siancjuri. Eri diminétia descarcara rusii din bateriele sale la Giorgiu doue pucaturi aspre asupra nailoru de transportu ale turciloru, care se trageau dela Rusciucu pe Dunare in susu. Turcii nu respunseru la foculu acesta. La Calugareni (calea de diumtate intre Giorgiu si Bucuresci) dién calatorij, ca ar fi auditu mai tardiu unu babuitu mare de tonuri. (Vedi acésta scire in alta versiune si sub Bucuresci).

Dela Viena ne impartasiesce „S. B.“ prin Telegrafu, ca in 13 Decembre nóptea pela 1 óra a fostu o furtuna mare cu vifóru, asemene fú si in Segedinu si in Sibiiu. — Din Ardealu mai citimu multe crimi si nenorociri. Asia in Sigieor'a se impusca unu financiaru; in Clusiu sparsera furii neacuti in dóe locuri; la unu negutiatoriu, rapindni vro 100 f. m. e.; cara in 8. Dec. sparsera furii cassa colepteloru c. r. cercu financiaru, de unde se rapi o suma preainsemnata in bancnóte, camu de 73,250 f. — In tinentulu Brasiovului inea peru caii de prin graduri.

„Telegrafulu Romanu“ descrie serbatoréa S. Andreiu Ap. si ceremoniele ce se tienura in onórea Archiepiscopatulu, Fundatorulu Telegrafulu si alu altoru institute, a Esscelentiei Sale Domnului Episcopu B. Andreiu Siuguna din partea tenerimej preparande, studinte si a publiculu din loca. Despre acésta serbare primiramu si de dreptulu o corespondentia detailatóre, inse ne affemu constrinei pentru intardiare a o amana pe Nrulu viitoriu. —

